

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA TOIMIKAUSI 2023 - 2024

1. Esiopetusyksikkö

Pajuniityn päiväkot

2. Esiopetuksen opetus- ja oppimisjärjestelyt

2.1. Esiopetuksen toiminta-ajat ja lomat

Syyslukukausi: 10.8.2023-22.12.2023

Syysloma: 16.10-20.10.2023

Itsenäisyyspäivä: ke 6.12

Joululoma: 23.12.2023-5.1.2024

Kevät lukukausi: 8.1.2024-31.5.2024

Talviloma: 19.2.-23.2.2024

Helatorstai: 9.5.2024

2.2. Esiopetusryhmien rakenne, oppimisympäristö, mahdolliset painotukset

Esiopetus ajoittuu ryhmien toiminnassa klo 9.00-13.00 välille.

Pajuniityn esiopetuksessa toimii kaksi esiopetusryhmää.

*Haukkalinn: 21 lasta, 1 varhaiskasvatuksen opettaja,
2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja ryhmäavustaja.*

*Pääskylinna: 20 lasta, 1 varhaiskasvatuksen opettaja,
2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja ryhmäavustaja.*

Esiopetusryhmien varhaiskasvatuksen opettajat tekevät tiivistä yhteistyötä ja he opettavat molempia esiopetusryhmiä. Esiopetusryhmien toiminta on yhtenäistä mm. samat sisällöt kulkevat matematiikassa ja suomen kielessä.

Päiväkodin yläkerran tilat ovat kokonaisuudessaan esiopetusryhmien käytössä. Oppimisympäristöt on rakennettu siten, että ne herättävät lapsen kiinnostuksen, jonka kautta hän alkaa tutkia ja toimia. Oppimisympäristöjen vaihtumiseen panostetaan, jotta kiinnostus säilyy. Oppimisympäristöjä rakennetaan lasten mielenkiintojen ja ideoiden mukaan. Kuvia käytetään paljon oppimisympäristössä. Hyödynnämme myös ympäröivää oppimisympäristöä: metsä, kirjasto, palloiluhalli, uimahalli, jäähalli, puisto ja kosteikko.

2.3. Varhaiskasvatuksen pedagogisten painotusten toteuttaminen esiopetuksessa

Leikin ja liikkumisen pedagoginen merkitys

Leikin toteuttaminen esiopetuksessa: Leikillinen näkökulma esiopetukseen on tärkeä silta uusien asioiden oppimiseen ja mielenkiinnon herättämiseen. Opittuja asioita hyödynnetään erilaisten teema/roolileikkien kautta, esimerkiksi kauppaleikissä käsitellään rahaa. Leikkejä kehitellään ja muokataan lasten ajatusten ja toiveiden mukaan.

Liikunnan toteuttaminen esiopetuksessa: Esiopetuksen liikuntakasvatuksessa edetään varhaiskasvatuksen liikuntakellon mukaisesti. Toiminnallisuutta ja liikkumista hyödynnetään oppimisessa ja erilaisissa tuokioissa. Liikuntavälineet ovat lapsilla vapaasti käytössä sekä sisällä että ulkona. Ohjattuja liikuntahetkiä toteutetaan monipuolisesti ulkona ja sisällä.

Esiopetussuunnitelma prosessin johtaminen

Jokaiselle lapselle laaditaan oma henkilökohtainen esiopetussuunnitelma yhdessä huoltajien kanssa. Esiopetussuunnitelmaan kirjataan lapsen vahvuudet, tavoitteet sekä menetelmät tavoitteiden saavuttamiseksi. Lapsi osallistuu oman esiopetussuunnitelmansa laatimiseen sekä arvioi omaa taitotasonsa toleranssiympyrän avulla yhdessä esiopettajan kanssa. Lapsen esiopetussuunnitelma korvaa lapsen varhaiskasvatussuunnitelman hänen ollessaan täydentävässä varhaiskasvatuksessa esiopetuksen lisäksi.

Osallisuuden vahvistaminen

Pienryhmätoiminnan toteuttaminen esiopetuksessa: Esiopetusta toteutamme pääosin pienryhmissä. Jokainen lapsi tietää mihin ryhmään hän kuuluu ja tuntee myös kuuluvansa siihen. Pienryhmätoimintaa toteutetaan yli ryhmärajojen: Loppu syksystä kaikki eskarilaiset jaetaan yli ryhmärajojen pienryhmiin, joissa tullaan toteuttamaan erilaisia pajatoimintoja. Pienryhmäjakoja voidaan muuttaa kauden aikana. Jo heti kauden alussa leikkeihin pienryhmiä ollaan sekoiteltu eskariryhmien kesken yhteisen leikkitaulun kautta.

Jokainen lapsi tulee tulla kuulluksi ja tavoitteena on mahdollistaa hyvä vuorovaikutus kaikkien lasten kanssa.

Kuvia ja pikapiirtämistä hyödynnetään tukea tarvitsevien lasten kanssa. Esiopetuksessa uutena toimintamuotona tullaan tämän kauden aina ottamaan käyttöön MiniVerso sovitteluohjelma.

Tämän koulutuksen tulee saamaan koko henkilökunta ja kaikki päiväkodin 4-6v lapset marraskuussa -23.

2.4. Retket

Esiopetusryhmät liikkuvat paljon erilaisten lähiympäristöön suuntautuneiden retkien merkeissä. Kohteina ovat lähimetsät, leikki- ja urheilukentät, uimahalli, palloilu- ja jäähalli sekä kirjasto että kolmannen sektorin järjestämät tapahtumapaikat. Kevätretki tehdään vuosittain, kohteena on usein kunnan ulkopuolelle suunnattu kohde.

3. ARVIOINTI

Esiopetuksen laatua arvioidaan yksilötasolla, yksikkötasolla ja järjestäjä tasolla. Arviointi indikaattorit eri tasoille valikoituvat Karvin laadun indikaattoreista, eli laatumittareista varhaiskasvatuspäällikön johdolla varhaiskasvatuksen johtoryhmässä. Arvioinnista saatua tietoa käytetään esiopetuksen toiminnan ja sisällön kehittämiseen kaikilla arvioinnin tasoilla.

Yksilötasolla arvioidaan lapsen osallisuutta suhteessa omaan esiopetuksen oppimissuunnitelmaan ja lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Yhteisesti sovittuina toimintatapoina käytetään toleranssiympyrää, erilaisia kartoituksia sekä opettajan ja lapsen yhdessä tekemää arviointia lapsen omasta oppimisesta.

Yksikkötasolla arvioidaan ryhmän toimintasuunnitelman ja yksikön esiopetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

Järjestäjätasolla arvioidaan varhaiskasvatuksen pedagogisten painopistealueiden toteutumista sekä tehdään varhaiskasvatuksen asiakkaille asiakastytyväisyyskysely, joka toinen vuosi.

Lisäksi arviointimenetelminä käytössä ovat toleranssiympyrä, sosiogrammi ja läheisyyden kehä.

Esiopetukseen osallistunut lapsi saa esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen osallistumistodistuksen.

4. OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMA

4.1. arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista (kirjaa tähän lasten määrä, yhteistyötoimijatahot, mikä on tarve opiskeluhoollon palveluista)

Pajuniityn täydentävässä esiopetuksessa on 40 lasta ja pelkässä esiopetuksessa on yksi lapsi.

Esiopetuksessa on käytössä neuvolan terveydenhoitajan palveluja 0,25h/vko, psykologin palveluja 2h/vko ja kuraattorin palveluja 0,25h/vko.

Yksikön opiskeluhooltoryhmään kuuluvat yksikön henkilökunta, alueellinen varhaiskasvatuksen erityisopettaja, neuvolaterveydenhoitaja, psykologi ja koulukuraattori. Tarvittaessa opiskeluhooltoryhmä kutsuu koolle muita asiantuntijoita.

Opiskeluhoitoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä, että yksilökohtaisena opiskeluhoitona. Yhteisöllisen opiskeluhoitotyön tukena on Vihdin kunnan opiskeluhoitoon ohjausryhmä.

Opiskeluhoitoon tarpeet nousevat lasten ja perheiden tilanteista sekä tarpeista. Yksikkökohtainen opiskeluhoitoryhmä vastaa esiopetuksen opiskeluhoitoon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

4.2. päiväkotiyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoitoon edistämiseksi

Yhteisenä teemana esiopetuksessa on toimintakaudelle 2023-2024 yhteisöllisyys ja tunnetaidot. Varhaiskasvatuksen tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet:

- jokaisella lapsella on kaveri
- psykologinen turvallisuus

Konkreettiset toimenpiteet esiopetusryhmissä:

Esiopetusryhmissä puhutaan paljon kaveritaidoista, hyvästä käyttäytymisestä ja toisten erilaisuuden hyväksymisestä. Kasvattajien tehtävänä on varmistaa, että jokaisella lapsella on vähintään yksi kaveri.

Tunteita sanotetaan lasten kanssa jatkuvasti sekä tuetaan niitä arjessa hetkeen tартtuen. Tunteiden käsittelyssä käytämme tunnekortteja sekä nopean piirtämisen menetelmää. Syksyllä teemme hyvän kaverin-säännöt, joiden tekemiseen hyödynnämme kamerakynäpedagogiikkaa ja jotka myös kuvitetaan. Yhdessä tekemisiin sääntöihin palataan jatkuvasti arjessa. Tarpeen mukaan keskustelemme säännöistä yksilötasolla tai koko ryhmän kanssa. Tunnetaitoja vahvistetaan suunnitellusti aamupiirissä erilaisia materiaaleja käyttäen.

Varhaiskasvatustyöyksikössä toimii yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä, joka kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Aiheet yhteisöllisiin opiskeluhoitoryhmän tapaamisiin nousevat esiopetuksen ilmiöistä ja tarpeista.

Päiväkodinjohtaja johtaa opiskeluhoitoryhmää ja toimii myös koollekutsujana.

Jokaisen varhaiskasvatustyöyhteisössä työskentelevän velvollisuus on seurata fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden toteutumista. Huolen herätessä työntekijä tuo asian esihenkilön tietoon, joka vie asiaa eteenpäin yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä.

4.3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)

Yksikkökohtaisella opiskeluhoitolla tarkoitetaan yksittäisille opiskelijoille annettavia koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoitoon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä monialaista yksikkökohtaista opiskeluhoitoa. Opettajat ovat

avainhenkilöitä opiskelijan tuen tarpeen tunnistamisessa. Opettajan näkökulmaa tarvitaan myös tilanteen tarkemmassa selvittelyssä sekä tuen suunnittelussa ja järjestämisessä. Opiskeluhuollolla tarkoitetaan oppilaan ja opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa.

Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän opiskeluhuollollisen tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhuollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Asiantuntijaryhmään voidaan nimetä asiantuntijoita jäseneksi vain opiskelijan, tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen huoltajansa suostumuksella.

Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Alueellinen varhaiskasvatuksen erityisopettaja tai varhaiskasvatuksen opettaja toimii pääsääntöisesti koollekutsujana. Ryhmän kokoaja voi olla myös muu opiskeluhuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu, esim. terveydenhoitaja.

Toisin siis kuin pedagoginen ja oppimisen tuki, yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina vapaaehtoisuuteen ja edellyttää oppilaan/opiskelijan tai tarvittaessa huoltajan suostumusta. Oppilaan näkemykset huomioidaan häntä koskevissa asioissa iän ja kehitystason mukaisesti. Yksilökohtaisen opiskeluhoitoryhmän tehtävänä on lapsen kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraaminen ja edistäminen sekä tukitoimien suunnittelu.

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus, jonka kirjaa pääsääntöisesti varhaiskasvatuksen opettaja. Oppilashuoltokertomuksen säilyttää päiväkodin johtaja lukitussa kaapissa.

Oppilashuoltokertomuksesta siirretään kouluun huoltajien luvalla erilliseen lupakaavakkeeseen kirjatut asiakirjat. Päiväkodin johtaja vastaa asiakirjojen siirrosta tulevaan kouluun / esiopetuspaikkaan. Päiväkodin johtaja arkistoi jäljennöksen siirtoluvasta sekä mahdollisesti siirtämättömät oppilashuoltokertomukset.

Huoltaja huolehtii esioppilaan erityisruokavaliotarpeen ilmoittamisesta Vihdin kunnan ohjeistuksen mukaisesti. Päiväkotilapselle, oppilaalle ja opiskelijalle tarjotaan sairauden vaatima erityisruokavalio. Lääkärintodistus vaaditaan, kun kyse on ruokavaliohoitoisesta sairaudesta.

Esioppilaan tarvitsema lääkehoito toteutetaan Vihdin kunnan lääkehoitosuunnitelman /ohjeistuksen mukaisesti. Lapselle laaditaan lääkehoitosuunnitelma.

4.4. yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä päiväkodissa työskentelevien ammattilaisten ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhoitoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko yhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoitona.

Yhteisölliset opiskeluhuoltoryhmät kokoontuvat vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Ryhmäkohtaiset pedagogiset työryhmät kokoontuvat vähintään kaksi kertaa vuodessa. Pedagogiseen työryhmään osallistuvat ryhmän varhaiskasvatuksen opettaja, alueellinen varhaiskasvatuksen erityisopettaja, päiväkodinjohtaja ja halutessaan lapsen huoltaja.

Vihdissä opiskeluhuoltotyö perustuu yhteistyötä toteuttavien henkilöiden ja tahojen keskinäiseen luottamukseen ja ammatillisuuteen. Yhteistyö huoltajien kanssa rakentuu kuulemiseen, kunnioitukseen, luottamukseen ja dialogiin. Opiskeluhuoltopalvelujen tulee olla tasavertaisesti jokaisen oppilashuoltopalveluja tarvitsevan esioppilaan, huoltajien ja esiopetushenkilöstön käytettävissä.

Sekä yhteisöllisen että yksilökohtaisen opiskeluhuollon toteuttamisesta sovitaan aina huoltajien kanssa ja lasta kuullen. Varhaiskasvatusyksikkö tiedottaa huoltajille opiskeluhuollon periaatteista ja menettelytavoista toimikauden alkaessa.

Esiopetuksen vanhempainillassa huoltajille kerrotaan:

- opiskeluhuollon käytänteistä esiopetusvuoden aikana.
- esiopetusyksikön monialaisen opiskeluhuoltotyön toteuttajat
- opiskeluhuoltotyön aikataulu esiopetusvuoden aikana. Ennalta sovittujen kokouspäivien lisäksi monialaisen yhteistyön toteuttajat voidaan kutsua koolle tarvittaessa.

Tarvittaessa esiopetuksessa tehdään yhteistyötä sosiaali- ja terveyspalveluiden eri tahojen kanssa.

4.5. suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kiusaaminen voidaan ymmärtää monella tavalla ja ilmiöstä on olemassa erilaisia määritelmiä. Yleisesti kiusaamisella tarkoitetaan sitä, että joku oppilas/opiskelija joutuu yhden tai useamman muun lapsen tai nuoren toistuvan loukkaamisen, vahingoittamisen ja/tai syrjimisen kohteeksi pystymättä puolustautumaan tai vaikuttamaan saamaansa kohteluun.

Kiusaaminen voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, haukkumista ja pilkkaamista, yksin jättämistä, ilkeitä puheita takanapäin tai mitä tahansa sellaista toimintaa, jolla pyritään vahingoittamaan tai loukkaamaan toista. Se merkitsee usein myös uhrin eristämistä luokan, ryhmän tai virtuaaliryhmän sosiaalisesta kanssakäymisestä. Kiusaamistilanne ei ole koskaan tasa-arvoisten ja yhtä voimakkaiden nahistelua, vaan kiusattu on alakynnessä ja puolustuskyvytön suhteessa kiusaajaan.

Riidat ja erimielisyydet eroavat kiusaamisesta siinä, että ne ovat usein hetkellisiä, eikä niiden kohteeksi joudu jatkuvasti yksi ja sama oppilas. (MLL 2021)

Korostamme varhaista puuttumista, myös pieniin asioihin, sekä hyviä kaveritaitoja. Toiminnassa keskeistä on huomata hyvä ja kaunis käytös. Kaikilla aikuisilla on velvollisuus puuttua aina havaitsemaansa epäasialliseen käytökseen.

Vihdin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa ristiriitojen ratkaisu tapahtuu MiniVerson eli sovittelun avulla. Henkilöstö perehdytetään MiniVerson käyttöön 2023-2024 toimintakauden aikana. Jokaisen työntekijän tulee tietää riitojen sovittelun periaatteet ja käytänteet, joita sitten sovelletaan ryhmissä lasten ikätason ja valmiuksien mukaan.

Yksikkökohtaiset toimenpiteet kiusaamisen ehkäisemiseksi:

Aikuisten aito läsnäolo ja leikkiin osallistuminen sekä välitön puuttuminen ristiriitatilanteisiin ja taito ennakoida tilanteita ovat olennainen osa kiusaamisen ennalta ehkäisemisessä.

Leikkiä ohjataan ja tuetaan kaverin liittymistä yhteisiin leikkeihin. Leikkejä havainnoidaan systemaattisesti ja autetaan syrjään vetäytyviä lapsia mukaan yhteiseen toimintaan. Sosiaalisia olosuhteita tutkitaan havaitun perusteella ja tehdään tarvittavia parannuksia kaikinpuolisen hyvinvoinnin lisäämiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään lapsen hyvään ja positiiviseen käytökseen.

Aikuisen malli on tärkeä: lapsiryhmä toimii niin kuin aikuisyhteisö toimii.

Jos aikuinen huomaa lasten välisissä tilanteissa jotain huolestuttavaa, hän jakaa tämän tiedon muille aikuisille, jotta kaikki aikuiset voivat puuttua tähän ja tehdä havainnoida asiaa koskien.

Toisten lyöminen tai satuttaminen on ehdottomasti kiellettyä, myös sanalliseen satuttamiseen puututaan aina. Aikuisen tehtävänä on antaa malli ristiriitatilanteiden ratkaisemiseksi ja käydä tilanteet lävitse lasten kanssa.

Pajuniityn päiväkodin henkilökunta ja 4-6v lapset saavat marraskuussa -23 MiniVerso koulutuksen, joka tullaan jalkauttamaan yksikköön tämän toiminta kauden aikana.

Kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa – toimintamalli

4.6. toimenpiteet opiskeluhoitosuunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi

Sekä yhteisöllisen, että yksilökohtaisen opiskeluhoiton toteuttamisesta sovitaan aina huoltajien kanssa ja lasta kuullen. Esiopetusyksikkö tiedottaa huoltajille opiskeluhoiton periaatteista ja menettelytavoista toimikauden alkaessa.

Esiopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma sisältyy vuosittain laadittavan esiopetuksen toimintasuunnitelmaan, jonka sivistyslautakunta hyväksyy.

5. OSALLISUUS JA YHTEISTYÖ

5.1 Lasten osallisuuden huomioiminen

Lasten osallisuuteen panostetaan, annetaan ja kannustetaan lapsia tuomaan esiin omia ideoita ja ajatuksia ja tämän kautta heillä on oikeus ja mahdollisuus vaikuttaa arkeemme ja toimintaamme. Yhdessä mietimme ja kehitämme toimintatapojamme, kuuntelemme lasten ajatuksia lastenkokouksissa, arjessa ja itsearviointihetkissä. Etsimme lasten vahvuuksia yksilötasolla ja hyödynnämme niitä lasten osallisuuden vahvistamiseksi.

Opettelemme myös kuuntelemaan ja arvostamaan muiden mielipiteitä ja tarvittaessa tekemään kompromisseja. Huomioimme jokaisen lapsen vahvuudet ja luomme

puitteet tutkimiselle, oppimiselle ja onnistumiselle.

Lapset osallistuvat oman esiopetusvuotensa arviointiin toleranssiympyrän avulla niin syksyllä kuin keväällä.

5.2 Huoltajien osallisuuden huomioiminen

Huolehdimme vanhempien kanssa yhdessä lasten hyvinvoinnista ja oppimisesta sekä osallisuuden kokemisen lisäämisestä. *Vanhempia rohkaistaan kertomaan näkemyksistään ja esittämään toiveitaan toiminnastamme. Näitä asioita käydään läpi, kysellään ja keskustellaan päivittäin arjessa, syksyllä vanhempainillassa sekä esiopetuskeskusteluissa.*

Vanhempien kunnioittava kohtaaminen, luottamuksellisen suhteen rakentaminen, erilaisuuden hyväksyminen ja yhteisesti sovituista asioista kiinnittäminen on tärkeä osa toimintakulttuuriamme.

Esiopetuksessa järjestetään osallistavat vanhempainillat, jossa vanhemmat pääsevät tutustumaan myös muihin vanhempia sekä erilaisia muita tapahtumia.

Esiopettajat lähettävät vanhemmille viikkokirjeet, josta vanhemmat voivat lukea mitä esiopetuksessa tapahtuu milloinkin.

Toimintaa havainnollistetaan vanhemmille myös pedagogisten seinien kautta, jotka sijaitsevat esiopetusryhmien eteisissä.

5.3 Yhteistyö nivelvaiheessa

Esi- ja alkuopetuksen siirtymävaiheen yhteistyö

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö rakentuu lapsesta esiopetusvuoden aikana saatuihin kokemuksiin ja lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman (LEOPS) tai henkilökohtaisen oppimissuunnitelman (HOJKS) tietoihin. Vihdissä lapsen LEOPS ja HOJKS kirjataan Wilmaan.

Tärkein esi- ja alkuopetuksen yhteistyön tavoite on tehdä lapsen oppimisen polku mahdollisimman eheäksi. Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävänä on antaa luokanopettajalle kaikki opetuksen järjestämisen kannalta tarvittava tieto lapsesta oppijana ja hänen tuen tarpeistaan. Näin luokanopettaja voi suunnitella omaa opetustyötään saamiensa tietojen pohjalta ja lapsen oppimisen polku muodostuu lapsen tarpeita vastaavaksi. Opinpolkua vahvistaa myös se, että esiopetuksessa hyväksi havaittuja toimintatapoja siirretään kouluun.

Vihdin kunnan sisällä kokoontuu Eskarista Ekalle -yhteistyötiimi, johon osallistuvat erityisopetuksen asiantuntija, koulun erityisopettajat sekä varhaiskasvatuksen erityisopettajat. Tiimi kokoontuu vuosittain syyskuussa tarkastelemaan ja kehittämään prosessia sekä marraskuussa käymään alustavasti läpi tuen oppilaiden alustavat tiedot. Maaliskuussa käydään tiedonsiirrot, joihin osallistuvat koulun erityisopettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen opettaja sekä mahdollisuuksien mukaan päiväkodin johtaja.

Esiopetuksesta siirrytään oppilaaksi ottoalueiden mukaisiin kouluihin, ruotsinkielisestä esiopetuksesta siirrytään Nummela skolaniin. Kevään aikana koulu järjestää yhteistyössä esiopetuksen kanssa tarpeen mukaan koulun henkilöstön tutustumiskäynnit esiopetusryhmiin.

Huhtikuussa alkaa Kuusi askelta kouluun- toimintamalli, jonka osana toukokuussa esioppilaat tutustuvat kouluun ja pidetään vanhempainillat. Esiopetus järjestää vanhempainillan, johon kutsutaan koulun edustaja.

Elo- syyskuussa käydään yksilölliset siirtopalaverit, joihin osallistuvat huoltajat, varhaiskasvatuksen opettaja, luokanopettaja, erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä tarvittaessa kuraattori ja muita asiantuntijoita. Tarvittaessa tietoja voidaan siirtää myös jo keväällä, jos se on mahdollista. Päiväkodinjohtaja ja rehtori vastaavat siirtymävaiheysteistyöstä.

Lapsen tutustuminen koulutyöhön

Kouluun tutustumisprosessi on hyvä aloittaa mahdollisimman varhain esiopetusvuoden aikana.

Yhteisiä tapahtumia voidaan järjestää pitkin toimintakautta mahdollisuuksien mukaan. Koulut järjestävät kouluun tutustumispäivän toukokuussa, johon osallistumisesta vastaavat lapsen huoltajat.

Kuusi askelta kouluun

Vihdin esiopetuksessa on käytössä Kuusi askelta kouluun –toimintamalli, joka on kehitetty auttamaan esiopetusikäisten lasten perheiden orientoitumista koululaisen perheen arkeen. Malli on kehitetty ”Yhdessä olemme enemmän” – LAPE Uusimaa - hankkeessa. Tavoitteina on pienen koululaisen ja hänen perheensä tukeminen koulun alkaessa, yhteisöllisyyden vahvistaminen ja koululaistaitojen edistäminen. Kuusi askelta kouluun -projektin sisällön suunnittelu ja materiaalin kokoaminen alkavat yhteistyössä huoltajien kanssa, henkilöstö suunnittelee tarkemmin teemat ja niihin liittyvät toiminnot kuudelle viikolle. Toiminnan käynnistyessä huoltajien kanssa käydään päivittäisiä keskusteluja, jotka liittyvät kyseisen viikon teemaan. Teemat alkavat tutuista päiväkotia, lapsia ja huoltajia koskettavista aiheista ja etenevät lähemmäs koululaisarkea. Teemat kestävät kerrallaan viikon ajan ja jokainen teema sisältää tehtävän sekä lapselle että huoltajalle. ”Läksy” on väline, jolla lapsi oppii yhdistämään koti- ja kouluarjen toisiinsa ja näin turvallisuuden tunne lisääntyy.

Lisätietoa aiheesta Kuusi askelta kouluun-linkistä:

[Hyvinvoiva lapsi oppii ja kasvaa - varhaiskasvatus, koulu ja oppilaitos hyvinvoinnin tukena](#)

Syyskuussa varhaiskasvatuksen opettaja vierailee mahdollisuuksien mukaan 1.-luokassa katsomassa, miten kouluvuosi on alkanut. Käynnin aikana luokanopettaja ja opettaja käyvät keskustelua siirtymävaiheen asioista ja lasten koulunkäynnin alkutunnelmista.

Lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman siirto

Esiopetuksen päättyessä opettaja varmistaa, että esiopetusvuoden aikana huoltajan ja mahdollisesti lapsen kanssa käydyt keskustelut on kirjattu Wilma-järjestelmään. Wilma sulkeutuu esiopetuksen päättyessä, jonka jälkeen lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma on Wilmassa luokanopettajan luettavissa. Rehtori vastaa ensimmäisen luokan opettajan perehdyttämisestä siirtokäytänteisiin. Opetuksen järjestämisen kannalta tarpeellisten tietojen siirtämiseen ei tarvita erillistä lupaa huoltajalta.

Mikäli lapsi siirtyy kouluun muuhun kuntaan, esiopetuksen oppimissuunnitelmasta luovutetaan tulostettu kopio huoltajalle uuteen kouluun vietäväksi. Alkuperäinen dokumentti arkistoidaan.

Pedagogiset asiakirjat ja niihin liittyvät käytänteet

Pedagogisten asiakirjojen laatiminen ja siirto kuvataan esiopetussuunnitelman kappaleessa 5.6 ja 6.3.

5.4 Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Esiopetuksessa teemme yhteistyötä Vihdin paikallisten kolmannen sektorin toimijoiden kanssa sekä oman kunnan eri toimialojen kanssa.

6. Turvallisuus / mahdollinen varautuminen poikkeustilanteisiin

Varhaiskasvatussyksiköiden turvallisuus- ja kriisisuunnitelma löytyy sähköisenä vihti.pelsu.fi/vihti.

Päivämäärä ja päiväkodin johtajan allekirjoitus

12.10.2023

Päivi Saario

LIITE 1. Kulttuurikasvatussuunnitelma